

6046. Iets wijd en breed uitmeten.
Iets wijdlopig mededelen.
6047. Hij doet of hij de wijsheid in pacht heeft.
Hij meent alles het best te weten.
6048. Alles loopt er in het wild.
Alles gaat ervaarward, ongeregeld toe; zijn zaken gaan achteruit.
6049. Dat zijn ze (niet), die het Wilhelmus blazen.
Dat zijn de mannen (niet), die we moeten hebben, die we verwachten.
6050. Een woord in 't bomgat zeggen.
Iemand iets heimelijk toevertrouwen.
6051. Er is geen woord Frans bij.
Het is duidelijke, onverbloemde taal; *of*: het is plat en ruw gezegd.
6052. Het hoogste woord voeren.
Een groot woord hebben, voortdurend praten.
6053. Iemand met fluwelen woorden paaien.
Hem met zoete, vleierende woorden toespreken.
6054. Zijn woorden weer inslikken.
Terugnemen wat men gezegd heeft.
6055. De zaak is in duigen gevallen.
't Is mis, de zaak is mislukt.
6056. De zaak is nog in raadselen gehuld.
De zaak is nog duister.
6057. De zaak ligt in de as.
De onderneming is misgelopen.
6058. Die zaak zit in de doofpot.
Door of ter wille van hem die er nadeel (schande, enz.) door zouden lijden, is gezorgd, dat men niets meer van de zaak hoort.
6059. Elke zaak heeft twee handvatsels.
Alles kan van twee zijden beschouwd worden.
6060. Gedane zaken hebben (*of*: nemen) geen keer.
Dingen die gebeurd zijn, zijn niet meer te veranderen.
6061. Gij moet die zaak niet opkrabben.
Ge moet geen oude koeien uit de sloot halen.
6062. Dat zaakje zal wel doodbloeden.
Dat zal wel op niets uitlopen, er zal niets van komen; *ook*: dat zal wel vergeten worden.
6063. Gij moet aan die zak niet heffen.
Begin die zaak niet, onderneem dat niet, steek u daar niet in.
6064. Het zijn twee natte zakken te gaar.
Ze deugen geen van beiden.
6065. Hij is omgekeerd als een zak.
Hij is volkomen het tegenovergestelde geworden van wat hij vroeger was.
6066. Hij kreeg zijn zak vol.
Men zei hem harde waarheden.
6067. Iemand de zak geven (met de banden).
Hem uit zijn dienst ontslaan; niets meer van hem willen weten.
6068. Iemand de zak opgeven.
Hem zijn afscheid geven.

6069. Ik heb hem in mijn zak.
Ik ken hem door en door; ik ben achter zijn listen en streken gekomen.
6070. In de zak blazen.
Veel geld betalen, « afschuiven ».
6071. Iemand zijn zaligheid geven.
Iemand bekijken.
6072. Zijn zegel aan iets hechten (*of*: op iets drukken).
Het goedkeuren, bevestigen.
6073. Iets niet kunnen zeggen zonder klappen.
Iets niet mogen zeggen, tot geheimhouding er van verplicht zijn.
6074. De zegsman ligt op het kerkhof.
Hij die het eerst iets heeft verteld, is niet te vinden.
6075. Hij is van zessen klaar.
Hij is goed voorbereid of toegerust; hij weet op alles te antwoorden.
6076. Het al op één zetten.
Alles op één kans wagen.
6077. Iemand van zijn zwakke (*of*: gevoelige) zijde aantasten.
Hem kwetsen door tot hem te spreken over dingen, die zijn gevoel onaangenaam aandoen.
6078. Nog een zijkanaal hebben.
Nog een middel hebben waardoor men zijn inkomsten vermeerdert.
6079. Hij heeft geen zitvlees.
Hij heeft niet veel geduld.
6080. Dat brengt geen zoden aan de dijk.
Dat helpt niet, dat brengt niet vooruit.
Zie ook nr. 4105.
6081. Met de zweep er achter zitten.
Voortdurend aansporen, aanzetten.
6082. Zwig of zie om.
Verzwijg uw geheimen, of pas op de gevolgen die er uit kunnen voortvloeien.
6083. Hij weegt niet zwaar.
Hij is geen hoogvlieger, heeft niet veel verstand.
6084. Zwaar bij iemand wegen.
In achtung en vertrouwen bij iemand staan.
6085. Er de Franse zweep over leggen.
Haastig, zonder de nodige zorg iets doen.
z. b.: Met de Franse slag iets doen.
6086. Aan de hei werken.
Zware arbeid verrichten.
6087. Hij gaat van de hei in de fij.
Hij komt van het ene uiterste tot het andere.
6088. Met hem is 't altijd hei of fij.
Hij vervalt altijd in uitersten.
6089. Hij zal het hem leveren.
Hij zal het in orde brengen, klaarspelen.
z. b.: Hij zal het hem bakken.
6090. Dat is een pak van mijn hart.
Dat geeft verlichting, dat is een grote zorg minder.
6091. Een pak op het hart hebben.
Door iets verontrustends gedrukt worden.

Spreekwijzen

J. CAUBERGHE

nederlandse taalschat

NEDERLANDSE TAALSCHAT

SPREEKWOORDEN
SPREEKWIJZEN
SYNONIEMEN
CITATEN

BREPOLS

BREPOLS

